

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (stradă Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani

Un pas înainte.

Am scris în foaie un articol, chemat să vină în ajutorul fraților noștri meseriași și neguțători, și de atunci potop de scrisori ne sosesc. Meseriașii și neguțătorii noștri au ascultat glasul nostru, urmează cuvântul dat și cu dragă inimă se grăbesc să se vestească.

Bun început!

Da, zicem, că e bun început — căci cele plănuite de acum înainte vor se urmeze.

Ca luptători alături cu poporul și sfătuitori în necazurile lui, de bine am aflat, ca pe lângă interesele iubitorilor noștri economi de pământ și vite să îmbrățișăm cu aceeași căldură interesele mult prețuiților noștri meseriași și neguțători. Facem aceasta pentru-că încredințați suntem, că puterea popoului în apropiatul viitor proaptă puternică va avea în bunăstarea meseriașilor și neguțătorilor creșcuți și spriginii de popor, de noi înșine. Și facem aceasta pentru-că știm să prețuim marea însemnătate a meseriilor și a negoțului, fără care în ziua de azi cu greu o mai putem duce.

Incurajați de ascultarea ce vedem că o dau neguțătorii și meseriașii cuvintelor noastre, vom numai să facem un pas înainte în spriginul ce voim să-l dăm acestor clase.

Dorul nostru este, ca după-ce ne vom cunoaște meseriașii și neguțătorii și după-ce prin înștiințările ce s'au pornit vom ști ce lucră meseriașii și ce mărfuri vând neguțătorii noștri — să aflăm

un mijloc, prin care se deschidem în piețe bune pe seama produselor agricultorilor și meseriașilor noștri, ear' neguțătorilor să le înlesnim procurarea mărfurilor bune și întru-cât se poate ieftine.

Când meseriașii și neguțătorii noștri, bine pricepând cuvântul nostru se vor grupa sub steagul ce îl înălțăm cu întreagă dragostea inimei noastre — atunci ușor ne va fi să spriginim alcătuirea unei cancelarii care să îndrume pe neguțătorii noștri la izvoarele cele mai bune pentru procurarea mărfurilor.

Atunci neguțătorii noștri nu vor mai fi siliți să cumpere din mâna a 7-a, dela »gescheftarii« fără suflet — care le iau câte 4—5 prețuri. Atunci și neguțătorii noștri vor pute să țină piept cu ceilalți, căci având marfa mai ieftin cumpărată, vor pute-o și ei să o vândă cu prețuri mai potrivite. Agricultorii și meseriașii noștri își vor pute vinde puii și ouăle lor, cismele și scaunele lor și toate produsele lor cu prețuri mai bune și mai potrivite cu munca făcută, căci vor fi îndreptați și conduși la piețe mai bune, la cumpărători cari plătesc mai cinstit munca făcută.

Și știți ce trebuie să facem ca să avem o astfel de întocmire?

Nu trebuie să dăm bani, nu trebuie să perdem vreme, — simplu se cere numai spriginul moral și bunăvoința celor chemați.

Când vom lua știre că iubii noștri neguțători, meseriași și agricultori vor fi gata să se grupeze și să spriginească o astfel de instituție — noi vom numai din răspuneri să mijlocim aducerea la ființă a unei astfel de întocmiri.

De aceea rugăm pe toți neguțătorii noștri iubitori de bunăstare și progres să ne facă cunoscut, că de ce soiuri de mărfuri au lipsă, — apoi meseriașii și agricultorii noștri să ne vestească soiul produselor, ce le au de vânzare.

Când vom avea la îndemână datele aceste, vom spune mai pe larg felul cum gândim noi să venim în ajutorul iubitorilor noștri neguțători, meseriași și agricultori.

Când cu toții umăr la umăr vom munci, — înaintarea și bunăstarea trebuie să urmeze.

Silvestru Moldovan.

Vasile C. Osvadă.

Din Bucovina. Luni, la orele 4 d. a. comitetul național român din Bucovina a ținut o conferință politică în localitățile palatului țării din Cernăuți, la care au luat parte toți deputații români din dietă și parlament. Conferința a fost convocată din partea dlui baron **Eudoxiu Hurmuzachi**, presidentul comitetului național român, ear' la ordinea zilei au fost puse în-cercăturile pe cari le-a făcut noul ziar „Timpul“.

Iubileul dlui V. A. Urechii. Acum s'au împlinit 50 de ani de când bătrânul și vestitul bărbat al României și al tuturor Românilor, **V. A. Urechii** luptă și lucră pe terenul public pentru Românișm. Inimă caldă de Român, el a lucrat mult ca Românii să fie cunoscuți în străinătate, la popoarele culte din Europă. De aceea cu deosebire noi Românii din Ardeal și Ungaria avem

FOITA.

Amintiri din cătănie.

Doine cătănești.

Împărtășite de Ioan Câlția (din Șona).

Cine vede cătana

Că rîde, joacă și cântă

Nu crede că-i necăjită,

Dar' joacă de supărare

Și cântă de dorul mare

Și de-a, lui înstrăinare;

Mânca-i casa sărăcia

Cine-a făcut cătănia,

Multă jale mai pornește,

Mulți feciori mai necăjește,

Inimioară ca la mine

Nu mai da Doamne la nime,

Că numai inima mea

Cunoaște supărarea,

Dar' nu mă arăt la nime

Că de lume mi rușine

Și chiar de-o-aș arăta

Nu mă crede făr' maica,

Numai măicuța mă crede

Numai la ea am nădejde,

Dar' nădejde fără cap

Cât de zădarnic te trag,

Că maica face cum poate

Și dela toate mă scoate,

Dar' de-aicia nu mă poate

Că-s jurat și-s depărtat

Și cătănește mbrăcat

Și la Neamț încredințat.

Maică măculeana mea,

De-i mai ave vr'un fecior

Pune-i capul sub picior

Să nu ducă-atâta dor,

Precum duc maică și eu

De când sînt la tunul greu.

Când eșim cu tunurile

Și pe câmp ved plugurile

Mă năpădesc lacrimile,

Că lumea lucră cu drag

Dar' eu fac cu tunul trap

De-mi tremură creerii'n cap.

Amară viață grea,

Amară inima mea

Că unde-i dealul mai mare

Căpitan sue călare,

Ear' cându-i pe deal în sus

Ridică sabia sus

Și mișcă din ea puțin

Ca noi la el să privim

Altă grijă să n'avem:

Apoi înainte-o pleacă

Și-n galop cu calu-aleargă,

Ear' tunurile galop

De urlă pământul tot.

La mijlocul dealului

Gura căpitanului

S'aude: »Proșap cherdai!«

Ear' tu trebuie să sai

Și cătu-i tunul de greu

Să prinzi de el ca un leu,

Să-l sucești în trei minute

Sau cât vei pute mai iute.

(Va urma).

să-i fim mult mulțumitori, căci el a făcut cunoscute suferințele noastre în lumea mare și prin asta ne-a încurajat și îndemnat la luptă pentru neam și limbă. La iubileul, ce l-a sârbat vrednicul bărbat au luat parte și Ardelenii din România, predându-i un frumos album, cu peste 6000 de iscălituri, ceea-ce a surprins plăcut pe vrednicul bărbat. Răspunzând la deputația, care i-a predat albumul, bătrânul luptător a vorbit de nouă planuri și nouă lupte, cari din nou vor arăta ținerea la olaltă a popoarelor latine și simpatia lor pentru Ardelenii prigoniiți și neîndreptățiți.

D-zeu să-l trăească la mulți ani!

Iubileul școalelor din Brașov.

Ani 50 s'au împlinit, de când s'au deschis în Brașov școalele române, întâiu gimnasiul, apoi școalele comerciale și reale.

Ani 50 sînt, de când aceste școale au dat creștere națională la generații de tineri, dintre cari mulți au devenit cei mai însemnați fruntași ai noștri și aprigi apărători ai drepturilor poporului român.

Căpeteniile acestor școale au aflat de bine să pună la cale sărbătorirea datului de 50 ani, dela întemeierea școalelor și astfel săptămîna trecută s'au făcut la Brașov frumoase sărbări culturale.

Înainte de sărbări a fost o expoziție de deosebite lucruri de ale școalelor și a bisericilor din Brașov, apoi au urmat festivitățile înălțătoare de inimi.

Sărbările aceste au fost adevărate sărbări naționale, la cari au luat parte nu numai Românii brașoveni și cei merși acolo anume, ci toți Românii din toate părțile, trimițînd telegrame și scrisori de felicitare.

Locul nu ne lasă, ca să scriem azi mai pe lung despre acest iubileu și despre însemnătatea școalelor române din Brașov, dar' vom scrie în numărul viitor.

NEDEEA DE PE CÂMPUL-PÂNII.

Sărbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel a fost zi de mare bucurie pentru Românii din frumoasa țeară a Hațegului. În această zi s'a ținut pe Câmpul-Pânii o mare și frumoasă Nedee la care au luat parte aleși fruntași inteligenți din Deva, Orăștie și din depărțări — apoi țărani din satele învecinate: Balomir, Vinerea, Jibot etc.

Deși vremea a fost urită, nedeea a reușit destul de bine. Au fost jocuri frumoase purtate de domni și țărani; au fost cântări dragălașe glăsuite de vrednicele țărance și țărani. Au fost petreceri adevărat românești. Nespus de mult 'ți-se înviora inima când vedeai frăția și dragostea; ce stăpâna pe domni și pe țărani, — când vedeai ochii plini de iubire cum întâlneau domni și țărani, doamne cu gingașe fete de sat. Vrednicia mai mare pentru aceste sărbări o are stim. d-nă Elena P. Hossu-Longin, învătătorul din Balomir și alți fruntași, cari au lucrat și au ostenit pentru buna reușită a nedeei.

DIN LUME.

Din China.

O luptă grozavă, uriașă se pregătește acum în China. E lupta tuturor statelor europene împotriva împărăției chineze. Acum se știe hotărît, că în Peking (capitala împărăției chineze) au fost omorîți trimișii statelor europene și toți străinii.

Aceasta e cea mai însemnată întemplantare care se adevărește. De altcum lupta între Chinezi și trupele europene decurge într'una. Scopul Chinezilor este a ucide și alunga pe toți străinii din China.

Telegramele sosite mai de curînd, vestesc următoarele:

Bruxella, 16 Iulie n.

Ministrul de externe a primit mai multe depeșe, în cari se confirmă măcelul din Peking. Numărul jertfelor e la 800. Prințul Tuan a condus această operație.

Paris, 16 Iulie n.

Ziarele de aici remarcă faptul, că vice-regii chinezi încă și alaltăieri se sileau a ascunde adevărul despre cele întemplate în Peking. Ele sînt conternate, osândind în termeni aspri acest atentat barbar. »Eclair« zice: Sângele celor 8—900 de victime cere răsbunare.

Londra, 16 Iulie n.

Oficiul de externe de aici a primit Vineri, săptămîna trecută știre autentică despre uciderea străinilor din Peking. Știrea a fost transmisă de guvernul din Peking, dar' guvernul englez nu o publică oficios, până nu are confirmarea ei din partea vre-unui organ al seu.

Bruxella, 16 Iulie n.

Prințul Tuan e cunoscut în cercurile militare de aici. A servit ca suboficer în armata belgică, în anii 1876—8. El a avut o educație europeană și prietenilor sei a declarat în mai multe rînduri, că imperiul chinez trebuie reformat după model european.

Berlin, 16 Iulie n.

Cercurile normative de aici n'au primit încă știre directă despre măcelul din Peking, care însă nu mai e tras la îndoială. Se crede, că oribilul fapt va întări și mai mult solidaritatea între puteri.

Londra, 16 Iulie n.

»Times« a primit din Hongkong, cu datul de 13 l. c. următoarea știre: Li-Hung-Ciang a îndrumat pe șeful însoțirii celor cu »standardul negru« să plece la Peking cu 50 mii de trupe.

Paris, 16 Iulie n.

»Tems« publică o depeșă din Shanghai, în care se zice, că guvernatorii provinciilor Honan, Hupei și Hunan au decis să fie cu ascultare la ordinele prințului Tuan, ucizînd creștinii și devastînd bisericile lor.

Hamburg, 16 Iulie n.

Din Cifu se depeșează, că în Hung-Ciau, 30 miluri depărtare dela Nanking, au fost uciși între mari cruzimi episcopul italian de acolo, mai mulți preoți și câteva sute de catolici.

Berlin, 16 Iulie n.

Ambasada chineză de aici a fost avisată telegrafic de Li-Hung-Ciang, că el pleacă la Peking, trecînd pe la Shanghai.

Viena, 16 Iulie n.

Austro-Ungaria mai trimite în apele chineze încrucișătorul Carol VI. și torpilorul Aspern, pentru apărarea sudțiilor austro-ungari. Trupe terestre nu se vor trimite.

Petersburg, 16 Iulie n.

Ziarele anunță, că pentru întărirea flotei rusești din golful Peili au fost espedate de nou două încrucișătoare și două vapoare pancerate, cari vor sosi acolo în luna Septemvrie.

Petersburg, 17 Iulie n.

Răscoala Boxerilor ia tot mai mare întindere. În Mancuria situația e critică, de oare-ce miliția fraternisează cu Boxerii. Mișcarea e națională și guvernul nu i-se împotrivesc.

Din Ciarkend se anunță, cu datul de 11 l. c.: În Culcia, la granița vestică a Mongoliei, au izbucnit turburări. Pentru apărarea consulului s'au trimis trupe.

Londra, 17 Iulie n.

În o depeșă din Shanghai a ziarului »Daily Express« se anunță, că orașul Shanghai e în mare pericol. Consulii au cerut dela guvernele lor trimiterea de vapoare pentru apărarea portului.

Londra, 17 Iulie n.

Ziarele de dimineața sînt informate, că atacul trupelor aliate asupra părții de oraș chineze din Tien-Tin, n'a succes. Lupta a ținut 9 ore și s'a sfîrșit cu retragerea aliaților; ei au 300 de morți și răniți.

Londra, 17 Iulie n.

»Daily Ex.« e avisat din Shanghai, că Boxerii au hotărît să se îndrepte spre sud. În Niucivang e în prospect o luptă mai mare. Oficialii ruși au transportat banii și hîrțile de valoare în Porth-Arthur.

SCRISORI.

Adunarea „Asociațiunii“ în Orlat.

Orlat, la 12 Iulie 1900.

Fruntașa noastră comună a avut aleasa bucurie să poată primi în sărbătoarea Sf. Apostoli Petru și Pavel pe vrednicii noștri conducători și luminători, care au venit ca în mijlocul nostru și cu noi împreună să țină adunarea generală a despărțământului Seliște a celei dintăiu societăți culturale, »Asociațiunea pentru lit. și cultura poporului român«.

Cu mult alaiu și cu mai multă dragoste în inimi am primit comitetul despărțământului — mergînd apoi cu toții în biserică să ascultăm sfînta slujbă.

Părintele nostru iubit, dl D. Decei, după-ce a isprăvit slujbă ne-a vorbit părintește și ne-a tîlmăcit însemnătatea zilei de azi și ne-a îndemnat să ascultăm sfaturile ce le vom auzi.

Cu drag am ascultat aceste sfaturi, căci din ele am văzut cum iubii nostri conducători ne poartă grija și se nivesc să mergem pe calea înaintării.

Din raportul comitetului cetit de dl C. Herfia din Săliște, am văzut că comitetul ține *prelegeri folositoare*, întemeiază și *ajută bibliotecii pentru noi, pentru popor*, face *agenturi* și întrebuințează banii incurși în modul cel mai vrednic de laudă.

Ca să ne dedee la cultivarea *legumelor*, comitetul a împărțit mai multe *premi* pentru cele mai bine cultivate grădini. Ni-s'a umplut inima de bucurie când am văzut, că și doamne alese ca doamna *Drăgits*, soția vrednicului protopretor din Săliște, doamna *Decei*, soția iubitului nostru preot — se pun alătura cu noi și cu femeile noastre și ca să ne dea pildă de cultivarea legumelor au invitat pe trimișii comitetului să le privească grădinile. Deși comitetul a voit să le răsplătească vrednicia cu premiile prime — stimatele doamne au abzis de premii în favorul tărancelor harnice. Tot așa nu a luat premii nici *școala din Săliște*, care asemenea a avut o frumoasă grădină de legumi. Astfel apoi s'a dat premiul prim d-nei *Ana Giurgiu*, soția inv.-dir. I. Giurgiu cu 16 cor. Au mai fost premiate: *Ana Zidu* (Orlat) cu 12 cor. *Elisaveta Const. Borcea* (Săliște) cu 6 coroane și *Eva Stoia* cu 4 coroane.

Minunate sfaturi am auzit apoi dela dl *Ioachim Muntean*, preot în Gurarifului și dl *Dumitru Mosora*, învățător în Săliște. Cel dintâiu ne-a vorbit despre tovărășii, îndemnându-ne să ne alcătuim tot felul de însoțiri și cu deosebire însoțiri pentru despăgubire în cas de pierderea vitelor, reuniuni de înmormântare și altele. Dl *Mosora* ne-a spus unele din păcatele ce le avem și apoi ca un părinte bun ne-a sfătuit să ne lăsăm de beții, să îmbrățișem negoțul și meseriile și întotdeauna să fim cu frica lui Dumnezeu.

După-ce dl preot Manta a raportat că s'au înscris mulți membri noi care au plătit în totat 340 coroane — presidentul dl *Dr. Calefariu* prin o frumoasă vorbire a închis adunarea.

După adunare s'a ținut *banchetul*, la care au luat parte peste 60 persoane, domni și fruntași țărani.

În vremea banchetului *corul nostru de plugari* sub conducerea dlui inv. dir. *Ioan Giurgiu* a cântat mai multe frumoase cântări. Întregei societăți și mai ales oaspeților care nu cunoșteau corul le-a plăcut nespuse de mult cântecele harnicilor nostri plugari. S'a văzut asta și de-acolo că dl preot Muntean a ținut o frumoasă vorbire și a închinat în sănătatea coriștilor. D'aici mult putem noi să învățăm și să ne convingem, că conducătorii nostri totdeauna se bucură și ne spriginesc — de câte-ori facem lucruri bune.

După banchet comitetul și reprezentanții ziarelor au făcut vizite pe la fruntașii satului.

Seara a fost un prea frumos *concert* dat de mai mulți pedagogi din Sibiu și spriginiți cu declamații minunate de d-nii nostri învățători *I. Giurgiu, Maior și Stoia*.

După concert a fost joc până în zorile zilei. Ne creștea inima de bucurie când vedeam pe iubii nostri domni cum alătura cu noi joacă cu atâta drag frumoasele noastre jocuri țărănești.

D-zeu să țină pe iubii nostri fruntași să-i mai putem primi în comuna noastră, căci noi făgăduim sărbătorește că întotdeauna vom asculta și vom urma prea înțeleptele lor sfaturi. D-zeu să țină pe preotul și învățătorii nostri, care ne-au condus și ne-au învățat să ne cinstim pe oamenii vrednici ce-i avem.

Vasilie al lui Tonder.

Din Sudriaș—Jupani.

— 10 Iulie n. c.

Comunele *Sudriaș—Jupani* (protopresbiteratul Făgetului) dela începutul lor sunt constituite într'o singură comună bisericească, fiind despărțite una de alta numai prin o vale neînsemnată. Aici a fost cu câteva zeci de ani mai înainte scaunul protopresbiterat. Dăruindu-le D-zeu tot cu preoți harnici, conștii de chemarea lor, au ajuns la bunăstare în toate privințele. Numele vrednice de numit ale preoților sunt: *Nicolau Popovici*, paroch și asesor consistorial, *Dimitrie Tătar*, preot, având ambii 8 clase și maturitatea. Prin blândețe și învățături bune cătră popor, și-au atras iubirea și venerarea acestuia. Multe fapte vrednice de laudă au avut de spus despre acești d-ni preoți, mă opresc dela acestea însă, voind a face cunoscut faptele unui învățător nu prea de laudă — cu locuința în această frumoasă comună bisericească, care acum nu vrea să mai știe nici de *cea*, nici de *hais*, ci ține una pe muchea drumurilor rătăcite. Numitul învățător sfârșind cursul preparandial a ajuns a fi conducătorul școlii din Luncani, pentru salariul anual de 80 fl. După 8 ani de zile s'a căsătorit cu o văduvă preoteasă locuitoare în Sudriaș. A mai servit ca învățător în comunele: *Jurești, Susani*, până-ce în cele din urmă a ajuns în comuna soției sale, *Sudriaș—Jupani*.

Tot până românească a mâncat acest om timp de 24 ani, când apoi în anul 1894 — după-ce înzădar a cercat să-și capete un suplent, fie că e mai tare decât un tinăr de 20 ani — s'a pensionat, — cum spun unii, de groaza esamenelor, de oare-ce acelea erau poate-că pe capul lui.

Dar să te miri când prinde mămăliga coajă. Omul nostru de când merge la »stajer« după »niucdii« trage la »jo nu pot«-uri și »hovă-mog«-uri de pirăe, — căci s'a schimbat boierul, nu e cum îl știi. Fie că nu știe cetii ungurește.

Înmulțindu-se copiii în comunele *Sudriaș—Jupani*, Ven. consistor a dispus clădirea a 2 școli și una e deja clădită. Omului nostru însă nu i-a venit la socoteală în felul acesta, ci luând cu sine mai vre-o doi pe sprânceană sa, în iarna trecută au năpădit cu rugărilor pe dl inspector reg., ca să binevoiască a mijloci facerea școlilor de cătră stat, și luarea lor.

După-ce cu aceasta n'a isbutit, s'a întors cătră Ilustritatea Sa Domnul Epi-

scop, ca să se lase zidirea școlii în *Sudriaș* pe alt loc, care e peste un kilometru departe de biserică, la loc mlăștinos și nu pe locul ei, unde e acum cea veche, în vecinătate cu biserică.

Făcând două călătorii pe la *Caransebeș*, fără a isbuti, pentru ultima-oară s'a socotit a fi mai potrivit ridicarea școlii pe islazul comunal, făgăduind oamenilor, că peste câțiva ani va trebui să se spargă biserică zidită la 1883 pentru ambele comune, având astăzi fundațiuni frumoase și peste 10.000 coroane capital, — pe aceasta va sparge-o și împărțind capitalul cu comuna *Jupani*, își va face deasemenea pe islazul comunal o biserică mai mică, separându-se cu totul, căci așa în unire nu merge treaba bine. Bravo! *Ioane Iovanescu*. Când ai venit în *Sudriaș—Jupani* te-ai sfiit și de umbră-ți, căci nu știai nici cetii chiar bine, și acum faci școli de stat și desparți biserici. Dacă crezi că așa e bine, d-ta unul poți merge pe drumul ce-ai apucat, poporului însă să-și dăruiască Dumnezeu și pe viitor credință în unitate, căci:

Unde-s doi puterea crește!

Binevoitorul.

Esamene.

În Checia-română.

În 1/14 Iunie s'a ținut esamenul la școala gr.-or. din *Checia-română*.

Dedați cu esamenele din anii trecuți am alergat la școală, să auzim blândețele răspunsuri ale mititeilor, să ne salte inima de bucurie, când colo ce să vezi, lucrul stă întors, în loc de a ne sălta inima de bucurie, am rămas răniți în inimă, văzând pe bieții mititei că sunt așa de nededați în ale școlii: nu știau calcularea, nu aveau cunoștințe din cetit, din socoată, nu aveau din istorie, și nici din catechism.

Se vede că învățătorul și învățătoreasa noastră nu și-au făcut datorința.

Un econom.

În Bozovici.

Joi, la 1/14 Iunie a. c. s'au ținut esamenele la școala comunală din *Bozovici*, la care au luat parte: locțiitorul de protopop din *Mehadia* dl *Dr. Dure* venit în adins pentru acest scop, însoțit de preoții locali d-nii *I. Brânzei* și *N. Bihoi*, de primarul dl *P. Enea*, de învățătorul școlii de stat dl *Traian Tzunea*, de membrii scaunului școlar și mai mulți fruntași.

Ambele școli, atât de fete cât și de băieți aflate în aceeași clădire, erau frumos împodobite cu cununi de flori alese, ear' în școala de fete aranjată cu mult gust și pricepere, erau espuse vederii: cămăși, prosoape, servete, dantele, baste și diferite broderii lucrate de fetițe.

Primirea în ambele școli s'a făcut cu câte o cântare de rugăciune și cu câte un cântec popular. S'au recitat apoi mai multe poesii alese și de bun gust. (Declamațiuni)

În ambele școli, atât elevii cât și elevele au răspuns uimitor de bine la toate întrebările puse: din religie, cetire, geografie, gramatică, calcul din memorie, și în scris etc.; ear' când li-se cerea copiilor esplicațiuni asupra celor-ce spun, se vedea bine, că-și dau seama

de toate și înțeleg prea bine despre ce este vorba.

S'au adus laude învățătorului dl *Verendean*, cât și învățătoarei d-șoara *Hermína Rădulescu*, de cătră protopopul dl Dr. Dure și primarul dl Enea.

În sfârșit elevii au declamat mai multe poesii, cântând cântări populare, precum în limba română așa și în cea maghiară.

După sfârșitul examenului, dl primar a împărțit premii atât la elevi cât și la eleve.

Un spectator.

În Cuveșdia.

(Esamen și conf. învăț.)

Adunarea generală din anul trecut a Reuniunii învățătorilor din tractul Lipovei, a hotărât ca conferința didactică a corpului învățătoresc din acest tract pe anul 1900 să se țină în comuna *Cuveșdia*, cu prilejul examenului final. Deci pe baza acestei hotărâri, examenul în comuna *Cuveșdia* s'a ținut în 15/28 Iunie a. c. a. m., fiind totodată și conferința învăț. La sosirea noastră a învățătorilor în comună, domnul învățător *George Tomi* ne-a surprins prin o întâmpinare neașteptată, eșindu-ne în cale în mijlocul comunei, — deși în zi de lucru, pe vremea fânului, dar' spre laudă fie zis, cu un public destul de numeros constător din 80—90 școlari de 6—12 ani și 40—50 școlari de 12—15 ani; cu corul vocal în frunte cu steagul seu, pe a cărei două pantofii frumoase am cetit »Corul vocal din Cuvești — Vă salută în Domnul«, apoi un public destul de numeros. Îndată-ce am sosit la locul așteptat s'a intonat din partea corului aria »Salutarea«, de C. Porumbescu, după care un corist țeran *Vas. Avramescu* a pășit înaintea dlui protopop și prin o vorbire bine nimerită ne-a salutată cu un »Bine ați venit«. S'a cântat apoi din partea corului mixt »Răsune-tul« de I. Murășan și I. Vidu.

Am plecat apoi cu toții spre școală, unde încă ne cuprinse mirarea când observarăm, că lângă slabul edificiu școlar, vedem un măreț edificiu de școală nou. În calea noastră cătră școală ramuri verzi și flori, ear' la intrare în curtea școlii o inscripție »Bine ați venit«.

Examenul s'a început cu »Împărate ceresc« și »Tatăl nostru«, un școlar prin o vorbire scurtă și clară salută oaspeții veniți.

După deschiderea examenului prin dl protopop se începe examinarea școlărilor din toate obiectele de învățământ.

La examen au luat parte pe lângă un public numeros toți învățătorii din tract, apoi părintele Popescu din Zabalți, Micu din Căpâlnaș și d-nii preoți din loc *Jorgovici* și *Suciu*, dl notar *Jorgovici* și mai multe dame.

La sfârșitul examenului s'a ținut conferința didactică asupra examenului, constatându-se că examenul a fost laudabil. După terminarea conferinței am luat cu toții parte la un prânz comun în ospătăria din loc, cam pe la orele 3 și jum. d. a., unde s'au ținut toaste și cântări.

Cam la 6 ore ne-am despărțit ducând amintiri plăcute din comuna *Cuveșdia*.

Un oaspe.

Principesa Maria.

— Vezi ilustrația. —

Dăm azi portretul princesei României, soața prințului moștenitor, *Ferdinand*. Princesa *Maria* e născută la 1875 și are trei copii, *Carol*, *Elisabeta*, și *Maria*. Princesa *Maria* e nepoata reginei *Angliei* și înrudită de aproape cu Țarul *Rusiei*, astfel, că viitoarea regină a României este în legătură de rudenie cu cele mai de frunte familii domnitoare din Europa.

În Vucova.

În ziua a 17-lea luni Iulie st. v. a. c. s'a ținut examenul în comuna noastră, sub conducerea dlui protopop *Ioan Pepa*.

Examenul s'a început la 8 ore dim. La început s'a cântat »Împărate ceresc«, apoi au urmat rînd pe rînd întrebările din toate obiectele de învățământ. Examenul din est-an a isbutit foarte bine. Bucuria la cei prezenți a fost generală, vîzînd că tînărul învățător d-nul *Iulian Cîrmu*, care e abia acum de un an la noi, și totodată născut în comuna noastră; a arătat cu micile mlădițe un progres foarte îndestulitor. Pentru progresul și stăruința ce și-a arătat cu tînerele mlădițe harnicul domn învățător *Iulian Cîrmu*, a fost felicitat de cătră on. dom protop *Ioan Pepa* și de domnul comisar *Ioan Marcu*.

Ziua tînării examenului a fost zi de lucru, dar' totuși un mare număr de credincioși, au alergat să audă răspunsurile micilor copilași. De Dumnezeu, ca și în viitor să ne putem bucura tot de asemenea examene.

Un iubitor de școală.

În Periceiu.

Cu viuă plăcere vin a descrie rezultatul examenului de vară din comuna *Periceiu* (tractul *Periceii*, diecesa *Gherlei*) la care, din însărcinarea comitetului central al Reuniunii învățătorilor români sîlăgeni. am fost esmis în comisiune de trei.

Examenul dela această școală s'a ținut în 16 Iunie st. n. a. c. la orele 3 după amiază, sub presidiul domnului protopop tractual *Ioan P. Papiriu* și preotul *Alexandru Sima*, preș. senatului școlar, fiind de față comisia de trei: *Ioan*

Hendea, învățător în *Recea*, ca secretar prim onorar al Reuniunii, *Demetriu Pascha*, învăț. în *Siciu* și *Ioan Flonta*, învăț. în *Bădăcin*, membrii comitetului central, apoi onorații oaspeți: dl *Georgiu Maier*, jude de trib. în pens. și adv., *Varga Kálmán*, notar cercual din loc, *Borbat Vilmos*, dirigent al școlii de stat din loc, stim. doamne *Láng Dolma* și *Marița Lăpuștean Lazar*, învățătoare la școala de stat din loc.

La intrarea în școală a protopopului, a comisiunii și a tuturor oaspeților, un număr de 46 copii școlari îmbrăcați sîrbătorește, în frunte cu învățătorul lor dl *Vasiliu Oltean*, îi primesc cu cântarea »Întru mulți ani să trăiți«, la finea căreia, o fetiță din clasa a V-a cu un buchet frumos în mîna, prin o vorbire acomodată solemnității zilei, a bineventat pe cei prezenți, predînd buchetul protopopului președinte, semnul recunoștinței, după care de nou s'a intonat »Întru mulți ani«, — eară președintele mulțumind declară examenul de deschis.

Examenul s'a început cu religiu-ne, apoi a urmat limba română cu clasa începătoare, la număr 23. Micuții copii descriau foarte bine obiectele, apoi câte unul la tablă, ceialalți pe tablite au trebuit din capul lor să scrie mai multe ziceri, și ceea-ce a scris cel dela tablă, au trebuit să critizeze cei dela loc, dacă a scris bine ori rău etc.

Peste tot răspunsurile copiilor din toate obiectele au fost neașteptat de bune și rezultatul examenului de laudat.

Examenul a fost o viuă dovadă despre zelul neobosit al dlui învăț. *Vasiliu Olteanu*, care de 13 ani de când se află la această școală, mult a lucrat pentru deșteptarea și instruirea copiilor români dela această școală, cât și pentru susținerea școlii confesionale, pe care școlile de stat din loc o urmăresc spre a o închide.

Ioan Hendea,

înv. în *Recea* și secretar prim onorar al »R. I. R. S.«

AVIS.

Programul deja publicat, al festivițăților cari se vor aranja cu ocaziunea adunării generale a »Societății pentru fond de teatru român«, ce se va ținî în *Abrud*, *Duminecă*, la 9/22 Iulie a. c. și zilele următoare, în unele puncte ale sale s'a modificat, și anume:

1. În locul »Petrecerii populare« care avea să se țină în 9/22 d. a. la 4 ore în grădina publică din *Abrud*, se va ținî în aceeași zi și seara în hotelul »Detunata« un concert, la care vor debuta: artistul nostru național *Georgiu Dima*, cu corul seu mixt, apoi artistele noastre române: *Adelina Piso*, *Valeria Pop* și *Virginia Gall*, și compozitorul nostru de frumos renume *G. Șorban*.

2. În a 2-a zi a adunării generale, în 10/23 parastasul pentru memoria membrilor răposați ai societății, se va celebra nu în biserica gr.-or., fără în cea gr.-cat. română din loc.

3. În locul piesei teatrale: »Treii pîlării de dame«, se va juca piesa română originală »Gărgăunii dragostei« de *Iosif Vulcan*.

Abrud, 12 Iulie 1900.

Comitetul aranjator.

Meseriașii și neguțetorii noștri.

La apelul, ce am făcut în nr. 26 al „*Foii Poporului*” către meseriașii și comercianții noștri pentru a se vesti ei pe ei în coloanele foii, ca să fie cunoscuți la toată obștea românească, ne-au sosit mai multe înștiințări. Ele deoparte ne înveselesc, căci vedem, că meseriașii și neguțetorii noștri ne pricep și pricep totodată și glasul vremurilor, care zice, că *meseriașul și neguțetorul numai așa poate da înainte, dacă pe lângă marfa și munca sa cinstită va fi cunoscut în cercuri cât se poate de largi!*

De altă parte însă unele din înștiințări ne-au umplut sufletul de durere, căci în ele ni-se spune, că mulți din oamenii noștri, chiar preoți, *lucra la meșteri străini și cumpără din bolți străine, mai bucuroși, ca dela ai noștri. Eată rana, care ni-se desvêleşte și pe care vom cerca a o vindeca, cu toate mijloacele, ce ne stau la îndemână.*

Despre aceste scriem la alt loc ear' acum dăm înștiințările sosit.

Meseriașii noștri.

În Sibiu.

Sunt meseriaș de meserie măsar. Locuința îmi este în Sibiu, drumul Turnișorului nr. 4. (Nemțește: Neppendörfer-Strasse Nr. 4).

Ioan Borzan, măsar.

În Uifalău.

Eu Michail Radu, ferar în Uifalău (Szász-Uffalu) sunt iscusit pentru mai multe sistemuri (feluri) de pluguri, după cari am căpătat și diplome dela expoziție din Pesta, din Sibiu și din Aiud. Am inventat (aflat) un sistem de plug foarte bun, așa că plugul merge foarte ușor și acest sistem nu este cunoscut nici la o fabrică și nici la ferari. Pluguri de aceste le fac cu garanție (răspundere) În cerul nostru dela neamul românesc foarte puțin am de lucru, ci mai mult dela nație străină.

Ungurii dimprejur și din Aiud vin să le fac eu pluguri, ear' Românii își cumpără dela străini și după aceea le aduc la mine să le regulez, căci nu se pot folosi cu ele, dar' le cumpără că sunt mai ieftine ca la mine cu 2—3 fl. Mie nu-mi dă mâna să le fac mai ieftine, pentru-că eu garantez mai mulți ani, precum și pentru ori-ce lucru de fer și de trăsuri. Vă fac cunoscut, că tocmai domnii preoți și domnii învățatori și fruntașii cumpără dela străini.

Adresa mea este în Uifalău (ungurește Szász-Uffalu) posta și gara Aiud (Nagy-Enyed).

Michail Radu, ferar.

În Chișfalău.

Subcrisul sunt măiestru faur (ferar) în Chișfalău.

Primesc spre executare tot felul de lucruri aparținătoare făuriei, precum trăsuri, căruțe, cară și tot felul de unelte agricole, apoi pluguri, sistem universal, patentate, cu cap de oțel covăcit (bêrse) la care e eschisă ori-ce ruptură; plugurile aceste sunt foarte ușoare și se lucră tare bine pământul cu ele. Mai de parte fac tot felul de reparații chiar și la ori-ce fel de mașini agricole (afară de cele cu abur), apoi primesc și execut tot felul de potcovitură la cai și vite cornute, — toate pe lângă prețuri moderate și pentru lucru bun garantez. Locuința

îmi este în Chișfalău (ung. Kisfalud) posta și gara Alba-Iulia.

Nicolae Anca, măiestru faur.

În Saschiz.

În Saschiz (ung. Szász-Kézd, posta ultimă Héjasfalva (comit. Târnavei-mari) sunt următorii meseriași de-ai noștri: Nicolae Fleșer, tâmplar (măsar), care scrie următoarele despre meseria sa:

„*Lucrez tâmplăria fină, mai cu seamă lucrări bisericesti, fruntare de altare sculptate, pictate, iconostase, sfeșnice ș. a. Măiestria am învățat-o începând cu anul 1871, în vestitul atelier de tâmplărie al dlui B. L. Popoviciu din Brașov. Sunt măiestru în comuna mea natală, Saschiz, din anul 1883.*

Ilie Marcu și Ioan Mailat, măiestri bărdași (rotari).

Pavel Fulica, Ioan Călugăr, Nicolae Halăr și Ilie Costea sunt măiestri pantofari (șusteri).

Ioan Filip, măiestru croitor — toți din Saschiz.

Acestia asemenea se plâng, că sunt puțin spriginiți din partea Românilor.

Neguțetorii noștri.

În Viștea-Inf.

În Viștea-de-jos (comit. Făgărașului) se află bolta dlui M. Popa-Radu, firmă improcolată, esistă de 20 ani. În aceasta se poate cumpăra coloniale, manufacturi, tot felul de ferărie, bumbacuri de țesut, arniciuri colorate și necolorate și bercă colorată.

În Alba-Iulia.

Din Alba-Iulia (Bélgrad) ni-se scriu următoarele:

Am cantină în căsarma pionerilor Franz Josef. Vând tot felul de articoli de consum și tot felul de articoli de galanterie pentru soldați. În cetate e și un boltaș jidov foarte avut. În căsarma cea mare de infanterie se află Nic. Furdui, un binemeritat Român, cu stare foarte bună, având cantină ca și a mea.

Ignat Borza.

În Comloșul-mare.

Din Comloș ni-se scriu următoarele:

Sunt neguțetor în Comloșul-mare, Torontal, stația căii ferate Chichindamare. En am în bolta mea de vândut tot felul de specerie, manufacturi, farburi, pentru transport, peatră vênătă, faguri de ceară și ceară etc. În Comloș suntem 2 neguțetori români și două neguțetorese și 1 faur ca neguțetori români; ear' străini se afla 18 neguțetori, măiestri sunt la o sută aproape toți Nemți. Români sunt numai fauri, barbieri și un opincar. În comuna noastră sunt locuitori $\frac{1}{4}$ Români și $\frac{1}{4}$ Germani. Sudoarea poporului nostru mai mult merge în mâni străine.

Romus Grozescu, neguțetor.

În Saschiz.

În Saschiz se află un neguțetor român, cu numele Dumitru Ciuleiu. Bolți săsești sunt trei. (Va urma).

Cătră meseriașii

și

comercianții noștri.

Rugăm de nou pe meseriașii și neguțetorii noștri a se vesti ei pe ei în „*Foia Poporului*” pentru care scop mai dăm odată apelul din nrul 26 făcând luători aminte pe iubii noștri cetitori la cele cuprinse în el:

Români, fiți luători aminte!

„*Foia Poporului*” a luptat și luptă pentru binele, înaintarea și deșteptarea țeranului român, talpa țerii.

Aceasta îi este chemarea și acestei chemări va rămâne credincioasă întotdeauna.

Dar' pe lângă această chemare, „*Foia Poporului*” s'a interesat mult și de clasa de mijloc a românilor, de meseriașii și comercianții români.

În coloanele ei s'a îndemnat poporul nostru a îmbrățișa meseriile și negoțul, a sprigini pe meseriașii și neguțetorii români și a petrecut cu vie luare aminte toate afacerile acestor clase, dând sfaturi și povești și încurajând pe aceia, cari au pășit pe calea meseriilor și a negoțului.

Aceste ostenele, mulțumită lui Dumnezeu, au avut roade bune și aceasta este mângâierea și bucuria noastră cea mai mare!

Voim acum să mergem cu un pas mai departe. Voim să dăm ajutor aievea meseriașilor și neguțetorilor noștri. Voim să le facem un serviciu bun, rugându-i pe toți, pe meseriași, pe neguțetori și pe plugari a da ascultare vorbelor noastre.

Eată despre ce e vorba:

Noi cu toții, domni și țerani, bărbați și femei, tineri și bătrâni avem sfânta datorință a sprigini pe meseriașii și neguțetorii noștri, pentru-că ai noștri sunt și un popor numai până atunci e vrednic a fi luat în seamă, până-când își prețuește, cinstește și spriginește ce e al seu!

Pe meseriașii și neguțetorii noștri îi putem și trebuie să-i prețuim și spriginim așa, că lucrăm numai la ei și cumpărăm cele trebuincioase numai dela ei.

Aceasta este datorința noastră cea mai sfântă, datorința națională.

Trebuie ca aievea să urmărim zicerii minunate: *Nici un ac dela străini!*

Ca însă să o putem îndeplini cum se cade aceasta, trebuie să cunoaștem bine pe meseriașii și neguțetorii noștri, să-i știm unde-i avem, să-i știm, la care cu ce ne putem îndrepta.

Știm noi, că meseriașii și neguțetorii noștri sunt cunoscuți în cerul lor, în care trăiesc, în satul sau orașul lor. Acest cerc de cunoștință însă e prea mic, prea îngust, și noi voim să-l mărim, să-l lărgim.

Voim anume, ca pe meseriașul și neguțetorul din un sat să-l facem cunoscut în 10—15 sate dimprejur și tot așa pe cei dela orașe

Ni-s'a scris adecă din mai multe părți, că țărani de-ai noștri au mers să-și direagă uneltele la meseriași străini în orașe, fără să știe, că în acele orașe sînt și meseriași români buni!

Mai târziu aflând acest lucru și întîlnindu-se bunii noștri țărani cu câte unul din meseriașii noștri, le-a zis:

— Ei, domnule, ne pare rău, că n'am știut, că sînt și meșteri de-ai noștri, că nu dădeam noi lucrul la străini.

Eată, că necunoscîndu-ne noi meseriașii, dăm banul pentru lucru în punga străinului! Acesta e un rău, la a căruia delăturare vom să lucrăm.

De aceea am hotărît, ca deja cu numărul viitor să deschidem coloanele „Foi Poporului” pentru meseriași și neguțătorii noștri, dându-le prilej să se vestească ei pe ei.

Anume, rugăm pe toți meseriașii, cari au ori-ce meserie, chiar și aceia cari lucră mai cu seamă iarna, (vara fiind ocupați cu lucrul câmpului) a ne scrie următoarele date: Numele, locuința (satul sau orașul, ulița, nr. casei etc.), posta ultimă și stația căii ferate și meseria, ce o au (d. e. măsar, rotar, faur, peptenar etc.) precum și alte lucruri, ce le află de lipsă și prin cari se recomandă etc.

Tot asemenea rugăm pe neguțătorii noștri, aibă bolte (dughene) cât de mici, să ne scrie datele de mai sus, arătînd cam ce au spre vînzare în boltă și câte bolte străine sînt în satul lor.

Aceste date le vom publica în cîinste în „Foaia Poporului”, număr de număr, ca meseriași și neguțătorii noștri să fie cunoscuți la toată români-mea. Să știe fiecare din noi, când are ceva de lucrat sau de cumpărat, la cine să se adreseze.

Acest lucru va fi de mare folos meseriașilor și neguțătorilor noștri și de aceea îi rugăm de nou, să ne implinească, spre binele lor această rugare.

Redacția „Foi Poporului”.

Silvestru Moldovan,
conducătorul foi.

Legenda Ciocănitorei.

Culeasă de I. Popa-Radu, din Viștea-inferioară.

Ciocănitorea la început n'a fost pasere, ca acuma, ci ea a fost o femeie îndrăgănită, adecă o femeie de aceea, căreia îi place să le facă toate pe dos, și să-și bage nasul în tot locul, chiar și unde nu-i ferbe oala, și pe fiecare să-l clevească și să-l vorbească de rău.

Într-o zi prinzînd Dumnezeu toate gîngăniile de pe fața pămîntului, precum: vespi, gîrgăuni, țințari, furnici, carii și altele și legându-le bine într'un sac, chemă pe femeia cea îndrăgănită la sine și dându-i sacul îi zise:

— Ia sacul acesta și du-l de-l aruncă, așa cum îl vezi, în mare! Dar' caută... nu cumva să te pue păcatele, ca după-ce vei ești de aicia la largul tîu, să-l deslegi ca să vezi ce este într'însul, că apoi va fi vai și amar de capul tîu!.. Atunci ai să pățești ce n'ai mai pățit!..

— »Ferească cerul!« — răspunse îndrăgănită, luînd sacul în spate, — »unde

PARTEA ECONOMICĂ.

Lucrarea pămîntului.

La lucrarea pămîntului avem să ne însemnăm două lucruri mai de căpetenie, și anume; timpul când să lucrăm pămîntul pentru fiecare specie și modul cum e de a se face acea lucrare.

Ce se ține de timpul pentru lucrarea pămîntului, trebuie să ne însemnăm, că acela trebuie ținut întru atîta, ca pentru fiecare sîmîntură, când se lucră pămîntul, acesta să nu fie nici prea moale, dar' nici prea tare, ci să aibă gradul de mijloc între umezeală și uscăciune.

Dacă pămîntul se lucră în stare prea umedă, atunci la arat brazdele se țin într'una și uscându-se în starea aceasta se împetrește cu totul, așa că sîmîntele cultivate pe acela abia pot străbate prin scoarța dela suprafață, ca se resursă, ear' dacă acela e prea uscat, atunci se fac bolovani mari, prin cari sîmîntele cultivate, deasemenea nu pot răsări în măsură corespunzătoare. De aceea economiștii învățați au calculat, că, când se lucră pămîntul, acesta să nu aibă mai mult ca 50%, adecă ca jumătate din umezeala sa.

Ce se ține de modul lucrării pămîntului, trebuie să ne însemnăm aceea recerînță, că pentru cultura fiecărei specii pe plante, acela trebuie să se lucre potrivit. Astfel pentru cultura plantelor mai mari în paiu, pămîntul trebuie lucrat mai afund și mai des, ear' pentru cele mai mîrunte mai pe deasupra.

Îndeobște pămîntul la ogor, trebuie să se lucre mai afund, ca la întors și la sîmînat. A lucra pămîntul și la sîmînat tot așa de afund, ca și la ogor, nu numai că nu e folositor, dar' poate deveni chiar stricăcios prin aceea, că alunecînd sîmînta prea afund în pămînt, acolo ar pute să putrezească și să piară cu totul.

Peste tot arăturile se împart în trei părți: arături afunde sau de ogor, cari trec peste 20 cm., arături mijlocii cari trec peste 10 cm. și arături superficiale sau mai la suprafață, cari nu trec peste 10 cm. Arăturile afunde nu trebuie fă-

cute dintr'odată, ci treptat, întorcîndu-se cu prilejul facerii ogorului câte o pătură mai subțire din pătura cea moartă dedesubt a pămîntului. Tot așa nu trebuie făcute arăturile, nici tot la suprafață, căci atunci se sleiește pătura cea roditoare a pămîntului.

Pămîntul, care se lucră și întoarce cu plugul, sau celelalte unelte economice, se numește pătura cea roditoare, ear' cel dedesubtul acesteia se numește pătura moartă (subsol). Pătura roditoare e de mare însemnătate pentru cultura plantelor, de oare-ce cu cât aceea e mai groasă, cu atît au plantele o suprafață mai mare, din care să se poată nutri. De aceea se ară și sapă pămîntul, ca pătura roditoare să se smîrunte și țîrîneze cât mai bine, ca astfel cu prilejul ploilor să se poată topi mai ușor sărurile aflătoare în aceea, ca apoi plantele cultivate, cu ajutorul rădăcinilor se poată suge leșiile de lipsă pentru încolțirea, creșterea sau coacerea lor.

Dela modul acela, că cum se lucră și îngrijește pămîntul, atîrnă totdeauna și rezultatul recoltelor, de oare-ce s'a constatat, că pe unul și același pămînt sîmîntăturile pot să fie mai frumoase sau mai slabe, după-cum adecă au fost și recerînțele de lucrat și sîmînta sîmînată.

Peste tot uneltele pentru lucrarea pămîntului se împart: în unelte de mîna, de vite și mașini. La începutul economiei, uneltele pentru lucrarea pămîntului au fost numai de lemn. Cu aflarea metalelor s'au aflat și introdus și uneltele de fer, cari întrec în toate privințele pe cele de lemn.

Pe întinderi mai mici, cum e la cultura legumelor în mic, pămîntul se sapă cu hîrșeul, pe întinderi mai mari, cum e la cultura bucatelor sau a legumelor în mare, pămîntul se lucră cu plugul, tras de vite sau minat de puterea aborului și al electricității. După socoteala unui economist, lucrul omului e de 5—6 ori mai scump, ca cel săvîrșit cu vitele și de 40—50 ori mai scump, ca cel săvîrșit cu puterea aborului sau a electricității.

Dacă pămîntul nu s'ar lucra, el s'ar îndesa și împetri tot mai tare, așa că în cele din urmă nu ar mai pute

aș face eu una ca asta, să n'ascult porunca ta, Doamne!« — Și cum rostî ea cuvintele acestea, eși din pomăt afară, căci Dumnezeu, când îi dete sacul se afla într'o grădină foarte mare și frumoasă, împodobită cu tot felul de pomi roditori și flori mirositoare.

Dar' 'ți-ai aflat omul, care să-și ție vorba. Îndrăgănită, cum eși din pomăt afară, nu apucă a face vre-o sută de pași, și cuprinsă de un dor nespus, ca să vadă, că ce duce în spinare, deslegă sacul. Nici n'apucase a-l deslega bine și gîngăniile năpustiră spre gura sacului cu așa o furie, de îndrăgănită de frică aruncă sacul cât colo; gîngăniile vîzîndu-se earăși slobode începură a se răspîndi în toate părțile și a se ascunde prin iarba, pe sub scoarța copacilor, prin țîrîna, care pe unde apucară mai degrabă.

Îndrăgănită de frică ca să n'o pedepsească Dumnezeu, pentru-că nu 'și-a ținut cuvîntul, și a călcat porunca, în-

cepî a alerga ca o nebună în toate părțile după gîngăniile, voind să le bage earăși în sac.

Dar' cine era în stare să prindă atîta amar de gîngăniile, câte băgase Dumnezeu în sac? Nu-i vorbă prinse ea, ce prinse, dar' ca să le prindă pe toate nici poveste.

Dumnezeu vîzînd că femeia, căreia 'i-a dat sacul cu gîngăniile, ca să le arunce în mare, nu 'l-a ascultat, s'a mîniat pe dînsa, și spre pedeapsă a prefăcut-o într'o pasere zicîndu-i: »Până-ce nu vei prinde toate gîngăniile câte le-ai slobozit din sac, până atunci nici să nu mai tragi nădejde că te vei pute prefăce ear' în femeie, cum ai fost dela început.«

De atunci apoi, de când Dumnezeu a prefăcut-o în pasere, nu mai are astîmpăr, ci aleargă prin păduri, prin grădini, prinzînd la gîngăniile, crezînd, că dacă le va prinde pe toate se va face earăși femeie, cum a fost, și oamenii vî-

crește și esista nici o plantă nobilă pe el, ci numai buruieni nefolositoare, ba unele chiar și veninoase.

Fiecare sămănătură după recoltă lasă pământul, pe care a fost cultivată. Într-o stare mai rea și mai săracă în materii nutritive, ca cum a fost acela înainte de sămănat. De aci s' a ivit trebuința, de a lucra pământul în fiecare an de nou, dacă voim a cultiva noue plante pe el.

Prin lucrarea curentă, pământul își capătă toate acelea însușiri, cari se recer pentru încolțirea, creșterea și coacerea nouelor plante. Acela devine mai permeabil, afânat sau pufăios, așa că căldura, aerul, umezeala și lumina îl pot străbate mai ușor.

Prin lucrare și întoarcere, pe o parte și pe alta, sărurile aflătoare în pământ se smăruntă mai ușor și cu prilejul ploilor se topesc în leșii, după-cum am zis și mai sus, cari sunt de neapărată trebuință pentru nutrirea plantelor.

Prin lucrare și întoarcere, pământul se amestecă și intrupează și mai bine cu gunoiul, ce se întinde pe el, se mai sparg și nimicesc și cuiburile de șoareci și alte animale de pe sub pământ, apoi se mai nimicesc mulțime de ouă și insecte stricăcioase sămănăturilor și în urmă acela își recâștigă în parte puterea pierdută prin desele recolte sau culesuri.

Lucrarea curentă și îngrijirea pământului supus culturii, vedește totdeauna pe economul harnic și practic în economie, pe când cel nelucrat și neîngrijit corăspunzător, vedește pe economul mai puțin harnic și practic în cele economice. Astfel dintr-o singură privire a pământului supus culturii, omul își poate face judecată și asupra proprietarului respectiv.

Așa stând lucrul, este prea firesc, ca fiecare econom, să caute și aplice toate acelea unelte practice în economie, cu ajutorul cărora poate să facă din pământurile supuse culturii plantelor, un adevărat raiu pământesc.

Ioan Georgescu.

zându-o cățărându-se tot pe copaci și ciocănind i-au pus numele <Ciocănitore.>

Ear' ciocul ei cel lung și ascuțit cu care prinde gângăniile, e nasul ei de odinioară, căci ca femeie avea un nas lung, care și-l băga în tot locul și nimic nu rămânea necăutat, nevăzut și nepovestit de dînsa, precum și de atunci încoace de când e pasere nu rămâne nici un pomișor, mai ales de cei putregăioși, ca să nu fie cercetat de dînsa căutând gângăniile ce le-a scăpat odată din sac, și nu le mai poate găta de prins nici până în ziua de astăzi.

Un prânz chinezesc.

Eată cum povestește G. Kennan, vestitul călător despre prânzul la care a fost invitat de un Chinez bogat:

„Ne așezarăm vre-o opt inși, toți poftiți de Hai-lu-co, la o masă rotundă, destul de joasă pentru a fi comodă. După-ce gazda ne zise să fim fără

Nr. 28/1900.

lötény. biz.

Cai de prăsilă.

Comisiunea pentru prăsitul cailor din comitatul Sibiu publică următoarea înștiințare depre împărțirea premiilor pentru caii de prăsilă, ce va avè loc la Sibiu, la toamnă, Marți, în 11 Septembrie 1900.

Cu ajutorul de 400 c. dat de Esceleța Sa dl ministru r. u. de agricultură cu înalta ordinațiune din 11 Martie a. c., nr. 23791, pentru premii, precum și cu suma de 230 c. votată spre scopul acesta de comisiunea pentru prăsilă de cai, comisiunea pentru prăsitul cailor a comitatului Sibiu în conșlegere cu vicecomitele comitatului va aranja Marți, în 11 Septembrie a. c., la 8 ore a. m. în Sibiu, în piața vitelor, o premiare pentru prăsilă de cai, împărțind premii în bani și diplome de laudă.

1. Premii în bani sunt destinate numai:

a) pentru atari iepe în etate dela 4—6 ani prezentate dimpreună cu mânzi deplin lăptați, cari sunt bine nutrite, sănătoase, puternice și au recerințele pentru o iapă aptă de prăsilă; mai departe

b) pentru astfel de mânzi în etate de 3 ani, cari promit o deosebită facultate pentru prăsilă; în fine

c) pentru alți mânzi și mânze mai tineri, dar' în toată privința esceleții, cari nu sunt amintiți sub p. a) și b).

2. Iepele, precum și mânzii, ce vor concura, sunt de a se presenta pe ziua numită în timpul dela 7—8 ore pe locul numit și a se așeza în rînd după comune.

Presentarea și postarea trebuie să se termineze până la 8 ore a. m. Taxă pentru loc nu se solvește.

Transportarea vitelor la locul destinat și de acolo acasă se întemplă pe spesele și risicul proprietarului.

3. Despre fiecare mînz sau iapă trebuie să se arete țidula dela vite, precum și atestatul comunal, prin care se dovedește, că respectiva persoană e de 6 luni în proprietatea mînzului înfățoșat, precum și țidula de mînzit.

4. Comisiunea pentru împărțirea premiilor își va începe activitatea la

8 ore și o va termina la 10 ore cu distribuția premiilor.

5. Numai acelu proprietar se vor da premii în bani și diplome de laudă, care locuește pe teritorul comitatului Sibiu și dovedește, că mînzul sau iapa adusă la premiare le-a crescut el însuși sau cel puțin e proprietarul lor de 6 luni.

6. Premii în bani vor căpeta numai agricultorii, ear' persoane mai avute sau de rang mai înalt vor căpeta numai diplomă de laudă.

În cas, când un agricultor vrednic de premiat nu ar primi premiul de bani, atunci va primi o diplomă de laudă.

7. Premii în bani sunt:

I.

Pentru iepe cu mînz bine lăptat:

a) un premiu	de 70 coroane
b) „ „	„ 60 „
c) „ „	„ 50 „
d) „ „	„ 40 „
e) „ „	„ 30 „
f) doua premii	de câte 20 „

II.

Pentru mânze de 3 ani:

a) un premiu	de 50 coroane
b) „ „	„ 40 „
c) „ „	„ 30 „
d) trei premii	de câte 20 „

III.

Pentru mânzi nejugăniți și mânze de calitate eminentă sub 3 ani:

a) un premiu	de 40 coroane
b) „ „ pentru un mînz de 2 ani	„ 30 „
c) „ „ pentru o mînză de 2 ani	„ 30 „
d) „ „ un mînz de 1 an	„ 20 „
e) „ „ o mînză de 1 an	„ 20 „
f) „ „	„ 20 „

8. Diplome de laudă se distribuiesc cultivătorilor aparținători la ori care clasă în proporțiune de calitatea calului și după buna chibzuința a comisiunii premietoare, anume: diploma de clasa I. de aur, diploma de clasa II. de argint, diploma de clasa III. de bronz.

9. Sunt dară rugați toți acei cultivători de cai cari doresc a concura pentru premiare, ca să-și prezenteze în ziua și locul numit cailor lor înzestrați cu recerințele mai sus înșirate, făcându-se totodată și observarea aceea, că în interesul bine priceput al prăsitului de cai e de dorit, ca concurenți să se înfățișeze în număr cât mai mare.

Sibiu, în 13 Maiu 1900.

Comisiunea pentru prăsitul cailor a com. Sibiu: Thalmann, presidentul comisiunii.

sfiială, sluga aduse o butelie mare cu un fel de oțet și fiecare dintre noi turnă în ceașca (ulcica) lui puțin din acesta.

— Ce întrebunțare are oțetul? — întrebaiu pe vecinul meu.

— Chinezii înting într'însul tot ce mîncă, — răspuse dînsul, — nu e lucru rău; gustă.

Aduseră după aceasta cea dintăiu mîncare. E greu de spus, ce era, totuși se părea, că e o buruienă sau iarbă de mare, la gust amară și sărată; dacă era feartă sau prăjită, nu pot spune, știu atît că avea o înfășurare respingătoare și se mîncă rece muiată în oțet.

Abia m'am putut reținè să nu vèrs după prima înghițitură și mă uitai să vèd ce simt și ceialalți mesoni și m'am liniștit după-ce vèzui ce silințe își dădeau și dîșii ca să nu verse.

Se aduse în curînd alte mîncări, cari erau următoarele:

Bucățele de carne rece, înfășurate într'un fel de aspică.

Mînatărci de o culoare neagră, și de un miros de stelnițe.

Sălată de ceapă, amestecată cu bucățele de iarbă.

Mușchiu muiat în apă sărată, la gust iute.

Felii subțirele de un fel de cărnaț. Aceste felii erau albicioase și cu un miros care fără voe te făcea să te ții de nas.

Bucățele mici de ouă ferte și boite în fel de fel de colorii.

Gături de raci, arse până la cărbune.

Iarbă de mare cu o culoare verzue.

Niște bucățele de iarbă tare ca talpa dela cisme.

Fiecare mîncare se uda cu oțet și după fiecare trebuia să beai un păhar mare de rachiu de orez.

După primul șir de mîncări răci, ceșcele noastre din nou fură umplute cu oțet și începură a aduce mîncări calde:

Niște aluat cu carne mărunțel pisată și feartă.

SFATURI.

Contra durerii de dinți.

Se ia piper pisat, se pune într-o bucăică de pânză, se moaie în spirt și se pune pe partea gingei unde se simte durerea. Dacă dinții sunt gău-noși, se ia cu ceva acid muratic și se pune o picătură în dintele stricat; îndată durerea se slăbește și repetând aceasta de mai multe ori, nervul care a bolnav, se omoară.

Împrospătarea pâinei uscate.

Cel mai simplu mijloc de a împrospăta pâinea uscată, este acela de a o tăia în felii și apoi a o prăji la foc. Econoamele noastre mai întrebunțează și alt mijloc pentru împrospătarea pâinei uscate și mucedu, și anume: ele spală mai întâiu pâinea pe coaja din afară cu apă caldă, apoi o bagă în euptorul de pâne, care mai întâiu se arde puțin, ca și pentru pâinea coaptă din aluat. După-ce pâinea se lasă acolo timp de o oră două, se scoate tocmai așa de proaspătă și bună, ca-și-când s'ar fi copt atunci din aluat.

În timpul din urmă, s'au făcut încercări cu împrospătarea pâinei în anumite vase de pământ. Se pune pâinea uscată în anumite oale mai mari de pământ, cari se leagă apoi bine pe la gură ca să nu poată pătrunde apa în ele. Vasele numite se pun apoi într'un căzan mai mare cu apă feartă, unde se lasă timp de două ore. După aceea se scot de acolo și scoțându-se și pâinea din ele, aceasta e așa de proaspătă și moale, ca-și-când s'ar fi copt numai atunci din aluat.

Nutrirea vitelor cu pleavă.

Pleava, fiindcă conține mai multă albumină ca paie, este mai gustoasă și mai nutritivă decât acelea. Afară de aceasta, fiindcă e mai măruntă, e mai ușoară și de mistuit ca paie. Între nutrețurile de pleavă, locul cel dintâiu îl ocupă pleava de ovės. Aceasta fiindcă, e mai moale, o mănâncă vitele cu mare poftă. După pleava de ovės urmează cea de grâu. Pleava de grâu, fiindcă are țepi mai ascuțiți, trebuie mai întâiu

opărită și numai în starea aceasta să se dea la vite, de oare-ce țepile numite intrând prin cerul gurii și în gingii poate cauza vitelor aprinderea părților numite și în cele din urmă durere de gură. Pleava de sēcără și orz, fiindcă are țepi și mai mari, ca cele amintite mai sus, nu se poate recomanda la nutrirea vitelor.

Știri economice.

Stipendii pentru școale economice. Comisiunea economică a comitatului Sibiu a scris concurs, cu termen până la 15 August st. n., la 1 stipendiu de 1200 coroane pentru tinerii cari doresc să cerceteze academia agricolă din Magyar-Ovár, și la 2 stipendii de câte 200 cor. pentru tinerii cari doresc să cerceteze școala agricolă din Mediaș ori altă școală agricolă din patrie! Concurenții trebuie să aparțină comitatului Sibiu.

Negoțul cu ouă și galițe. Dintr'un articol mai lung apărut în nrul 146 al „Gaz. Trans.” estragem următoarele:

În Ungaria sunt organizate vre-o 54 reuniuni pentru strângerea ouălor dela prăsitorii mai mici prin mijlocirea multor mii de agenți, cari stau în serviciul marelui firme Hartmann și Cone din Szabadka, și cari susțin legături cu diferitele reuniuni pentru transportul ouălor în străinătate. Firma amintită are în Londra hală proprie de vânzare, precum și pivnițe potrivite unde se pot conserva pâuă la 10 milioane de ouă. Negoțul acesta en gros aduce firmei o circulație anuală de vre-o 13 milioane coroane; în decursul primelor trei luni ale anului curent a esportat circa 130.000 de curci.

Pentru-ca vânzătorii să nu fie înșelați în preț, firma recunoaște de basă prețul fixat la bursa din Londra, care se stabilește în fiecare zi de Luni a săptămânii.

Poporul nostru ar pute realiza venit frumoase, când s'ar ocupa mai mult cu acest ram de câștig. Neesistând încă astfel de reuniuni între noi, ar fi consult ca reuniunile noastre agricole să atragă atențiunea poporului mai adeseori asupra folosului ce ar dobândi din prăsierea în mai mare măsură a galițelor.

30—40 feluri de mâncari, înghițiră 3—4 cești de oțet și beură 25—30 păhare de rachiu de orez și la sfârșit 6—8 cești de ceaiu, 4—5 păhare de vin.

Cum n'am murit după un asemenea prânz, știe numai Cel de sus.

Animalele și portretele de animale.

E dovedit că animalele cunosc în tablouri pe semenii lor și pe alte animale. Alexandru de Humboldt arătă într'o zi maimuței sale Titi un tablou pe care erau zugrăvite vespi și lăcuste; maimuța le cunosc și căuta să le apuce și să le mănânce. Paserile își cunosc chipul privindu-se în oglindă, tot astfel pisicele, câinii și caprele. Câinii unori miroasă pe cel din oglindă, alte-ori încep a-l lătra. Un cotoiu, văzând la muzeu un tablou cu un câne mare, începu a lătra și apoi fugi chelălând. Un câne de venat, văzând un tablou de vânătoare, căuta fel și chip să iee și el parte la urmărirea animalelor. Sculptorul Rüsche a fost nevoit să ducă din atelier portretul unui câne, căci al seu vrea să-l muște numai decât pe cel zugrăvit.

Din traista cu povețele.

— Răspusuri. —

Abonamentului G. B. în Vișag. Respingerea cererii d-tale din partea preturei este motivată, dacă într'adevăr casa d-tale e aproape de școală și de biserică. Așa spune legea, că în apropierea lor să nu fie birt. Recurs nu se poate da, în contra hotărârii primite.

Abonati „Foaia Poporului”.

În curând se împlineste jumătatea dintâiu a anului acestuia și „Foaia Poporului” intră în a doua jumătate din anul al VIII-lea al vieții sale.

Credincioasă programului seu și menirii sale de a fi făclie luminătoare pentru talpa țării, pentru țeranul român, ea-și va urmări mai departe scopul cu aceeași rîvnă, cu aceeași iubire și interesare pentru toate afacerile, pentru toate lipsele poporului nostru, ca și până acum.

Ea a trăit și a lucrat din toată inima pentru țeranul român și pentru oamenii dela țeară și tot astfel va lucra cu îndoit zel și mai departe.

Cei-ce au cetit „Foaia Poporului” și au avut-o în casă o știu prețui.

De aceea credem și nădejduim, că ei nu o vor lăsa să nu o aibă mai departe și în nădejdea aceasta deschidem nou abonament pentru „Foaia Poporului” pe jumătatea a doua a anului curent.

Astfel venim a ruga pe onorații abonenți, ca nu numai să se grăbească a trimite în curând prețul de abonament, dar' să și spună tuturor, cu cari se întâlnesc și dau în vorbă, ce este „Foaia Poporului”, cum și pentru cine se luptă ea. Apoi să-i îndemne a abona această foaie, de oare-ce pe lângă că e bună și făcută anume pentru popor, este și cea mai ieftină dintre foile românești.

Prețul va fi, ca și acum, anume:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.

Pentru România:

Pe un an întreg . . . . . 10 lei.
Pe o jumătate de an . . . . . 5 lei.

Pentru a pute ține bună rînduală, onorații abonenți, vechi și noi, sînt rugați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termen, decât dela începutul anului pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonațiilor de până acum li se trimit deodată cu foaia și mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu numărul sub care primesc foaia, scris gata pe margine, așa că trimițătorul nu are decât să-și scrie numele seu și cifrele la locurile cuvenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul, la postă.

Abonenții noi sînt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și cetet, însemnând posta din urmă.

Administrațiunea

„Foi Poporului”.

Știam bine că carnea e de câne și cu nici un preț n'am vrut să mănânc.

Prăjitură cu carne.

Un fel de paștet.

Găini ferte cu sos de melci. Din nou mi-a venit să vørs; melcii se păreau a fi vermi, chiar după două păhare de rachiu de orez n'am putut înghiți nici o imbucătură.

Un fel de slănină.

Carne de purcel mic, prăjit în unt. Aceasta a fost cea mai bună mâncare. Felioare de carne de berbece, fripte la grătar.

Pește prăjit cu sos de mosc.

Orez fert cu ceapă și dulceață.

Niște bucățele de un fel de lemn cu un sos acru.

Macaroane subțiri și lipicioase.

Creste de cocoși și diferite zămuri.

După mâncările calde, masa pentru a treia-oară s'a curățit și s'aduse desertul; diferite legumi ferte în zăhar, fructe, ceaiu și în fine vin de Șampania.

Prânzul a durat 4 ciasuri. Fiecare din noi a gustat, dacă nu a mănecat din

CRONICĂ.

Dela școala „Asociațiunii“. Ne face o deosebită plăcere a putea anunța cetitorilor noștri, că comitetul „Asociațiunii“ în ședința sa de ieri a decis reducerea taxei pentru întreținere în internatul școlii civile de fete la fl. 20 pe lună. Prin această reducere se face posibil, ca tot mai mulți părinți să-și trimită copilele în internatul „Asociațiunii“, unde se pune un mare pond pe cultivarea unei limbi românești alese, fără a se neglija cât de puțin învățarea limbilor străine usitate în țeara noastră, și unde sunt cu o deosebită considerare la promovarea datinelor și moravurilor noastre naționale. Este, credem, timpul, ca să lapădam odată dela noi dragostea exagerată pentru tot ce e străin, să mai lăsăm în grija Domnului internatele de fete străine, în cari de sigur nu se propagă iubirea nici a limbei nici a datinelor românești.

Să ne creștem fetele românește, ca spirit românesc să introducă în familiile, ce azi-mâne vor întemeia.

Stipendii. Dela „Asociațiunea națională arădană pentru cultura poporului român“ s'a scris concurs la 2 stipendii de câte 200 coroane pentru învățacei la școala de sculptură și artă din Arad, 2 stipendii de câte 100 cor. pentru doi sodali măiestri, cari ar dori să se perfecționeze în străinătate, și 8 stipendii de câte 50 coroane pentru învățacei, cari voesc a se aplica la vre-o meserie. Petițiunile sunt a se adresa directorului „Asociațiunii“, avocatului Petru Truța în Arad. Terminul de concurs 15 August st. n.

Listele alegătorilor dietali. Conclusele comitetului central electoral al comitatului Sibiu asupra reclamațiilor referitoare la listele alegătorilor dietali din cele patru cercuri electorale din acest comitat pentru anul 1901, sunt espuse spre vedere publică în oficiul vicecomitelui în timpul din 20 până 30 l. c.

Notar în Chisetu, în locul pensionatului Aurel Gerda, a fost ales cu unanimitate notarul substitut Zeller Jakob.

În atențiunea notarilor. În 15 August st. n. se va face alegerea de notar cercual în cercul Turzei — notarul Micușului, având 3 sate curat românești, anume: Micușul cu 1400 suflete, Indolul cu 1350 suflete și P.-Sâncraiu cu vre-o 200—300 suflete. Poporul ar dori tare, ca să fie ales notar român.

Petrecere în Mititei. Din ocaziunea adunării generale a despărțământului XXI. al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, care este convocată în comuna Mititei, pe 22 Iulie st. n., se va aranja în localitatea școlii de acolo o petrecere cu dans, cu începutul la 7 ore p. m. Prețul intrării de persoană 1 coroană. Venitul e destinat pentru procurarea — prin comitetul despărțământului — de cărți folositoare pentru popor.

Sfințire de biserică în Mititei. Senatul bisericesc în numele poporului gr.-cat. din Mititei (com. Bistrița-Năsăud) invită la *actul sfințirii noului iconostas al bisericii*, care se va face Duminecă, în 22 Iulie st. n., la 9 ore a. m.

† Ana Dr. Dăianu. O telegramă din Chișfalău (lângă Alba-Iulia) ne aduce trista veste, că soția dlui *Dr. Elie Dăianu*, fiică a fostului preot în Chișfalău, Ioachim Totoian, a răposat ieri la 6 ore seara, după un morb greu. După abia trei ani de căsătorie (6 Iunie 1897) Dr. Dăianu rămase văduv cu doi copilași mititei. Trimitem sincere condolențe.

Esundări în Caransebeș. Vineri, în urma ploilor, Timișul a eșit din alvie inundând hotarul și pătrunzând în oraș până în strada ce duce la gară. Apa a intrat prin curți și prin pivnițe; a rupt podul cel mare. Comunicația chiar și a trenului e întreruptă. Pagubele sunt foarte mari, mai ales în sămănături.

Petreceri de vară. Inteligența română din Murș-Ludoș invită la petrecerea de vară ce o va aranja la 29 Iulie st. n. 1900 în pavilionul „Császár“. Venitul e destinat în favorul școlii gr.-cat. din M.-Ludoș. Începutul la 7 ore. Intrarea: de persoană 2 coroane, de familie 4 coroane, dela 3 membri în sus 6 coroane.

— Inteligența română din Șoroștin și jur aranjează Duminecă în 5 Aug. n. 1900 o petrecere de vară în curtea școlii gr.-cat., ear' la cas de timp nefavorabil în sala școlii. Începutul la 3 ore d. a. Prețul de intrare: de persoană 1 coroană, de familie (à 3 membri) 2 coroane. Venitul curat e destinat în favorul școlii române din loc. De închiriat se îngrijește comitetul aranjator.

— Inteligența rom. din Lăpușul-unguresc și jur invită la *petrecerea de vară*, ce se va aranja Joi, la 2 August st. n. în sala hotelului „Wurscher“. Venitul e destinat pentru ajutorarea școlii române din Lăpuș. Prețul de intrare de persoană 2 coroane, de familie 4 coroane. Începutul la 7 ore seara.

— Corul tinerimii române din Valhdid invită la petrecerea de vară, ce o va aranja Duminecă în 22 Iulie nou 1900, în favorul corului bisericesc din Valhdid, în grădina școlii gr.-cat. Începutul la ora 1 după amezii. Intrarea: de persoană 40 bani de familie 1 coroană.

Cai furați. Trei țărani români din comuna *Nepos* minându-și caii la pășune și lăsându-i fără pază, a doua zi nu i-au mai aflat. Se crede că au fost furați de niște țigani corturari, cari Vineri noaptea au fost văzuți de un om din *Nepos* minând repede spre Năsăud și având legați la șiregla trăsorii câțiva cai. Păgubașii sunt: Petru Chifor, căruia i-s'au furat doi cai (unul de 9 ani sur, cu pete albe pe spate, urechia dreaptă crepată, și o iapă de 4 ani sură-roșie, cu stea în frunte și pintenoagă la piciorul drept dinapoi de copită), George Popișan, căruia i-s'au furat asemenea doi cai (unul sur și unul negru, ambii înfierăți la șoldul stâng cu ferul com. *Nepos NV.*) și Benedict Rogneanu, căruia i-s'a furat un cal roșu, de 8 ani și o iapă șargă de 8 ani, ambii înfierăți în șoldul stâng cu ferul comunei *NV.* — Păgubiții roagă pe on. cetitori să-i înștiințeze de cumva ar vedea la cineva caii aici descriși, prin prețuita „Foia Poporului“.

Esundarea Murșului. Ploile din săptămâna trecută au cauzat revărsări nu numai în Banat și părțile nord-vestice ale Ungariei, ci și prin Ardeal. Cu deosebire Murșul a făcut mari devastări; a esundat pe multe locuri chiar și în ținuturile dinsus de Reghin, ear' în jurul Murș-Oșorheiului a inundat chiar și sate. La Murș-Oșorheiu între altele a inundat parcul Elisabeta.

Colectă în favorul unei comune. Oficiul de vicecomite al comitatului Sibiu prin un circular trimis municipiilor face cunoscut, că Cîsnădioara, în urma tempestății din 23 Iunie fiind ajunsă în mare miserie, are lipsă de ajutor. Locuitorii Cîsnădioarei se susțin mai ales din comerțul cu poame, ear' tempesta și grindina din 23 Iunie li-a nimicit nu numai recolta din est-an, ci și pomii, cari mulți ani nu vor mai fi în stare să rodească. — E laudabilă îngrijirea vicecomitelui de soartea locuitorilor din Cîsnădioară, dar' unde sunt vicecomiții cari să arete aceeași îngrijire și pentru locuitorii mulțimii de comune românești, asemenea năpăstuiți de tempestașile din vara aceasta?

Un foc înfricoșat a pustiit Marți comuna Tótfalu din comitatul Pesta. Dintre 480 case au ars 250 împreună cu toate clădirile economice și cu tot ce se afla în ele. Biserica rom.-catolică și cea reformată, casele parohiale și amândouă școlile încă au ars. Timp de cinci ore au lucrat la localizarea focului pompierii din patru comune împreună cu locuitorii comunei năpăstuite. Patru copilași au ars. După stingerea focului li-au fost aflate între ruine cadavrele arse scrum.

Esplosie de dinamit. Duminecă după amezii sătenii din Rimeș se adunaseră la vorbă în birtul lui Friedmann. Între ei era și Petru Blaga, om cu purtări foarte bune și nebeutor. Ascultând la conversația celorlalți a scos din șerpar o cartușă și esaminând-o în fel și chip a început să sgădăre în lăuntru ei cu un lemn, ca să vadă ce este în ea. Cartușa a explodat și a rupt lui Blaga trei degete dela mâna stângă și două dela mâna dreaptă. Cartușa era de dinamit. La investigație omul a spus, că aflase cartușa în țărână și n'a știut ce poate fi.

Feriți-vă de agenții voiajori. Un comerciant de mașinării din Budapesta, împreună cu doi agenți ai sei, a cauzat pagube de zeci de mii locuitorilor din vre-o patru comune din comitatul Heveș. Sub pretest că subscriu coale de comande pentru mașini pe cari să le plătească în rate, o mulțime de oameni au fost seduși să subscrie cambii, pe cari comerciantul Pfeiffer le-a pîrit și a încasat cu execuție întregi sumele însemnate în ele. La plânsoarea păgubiților protopretorul a cercetat cauza și aflând despre operația înșelătoare a cocoului Pfeiffer și agenților sei Gross și Schweitzer, a dispus deținerea lor. Cercetarea decurge în patru comune; o mulțime de martori au dat la protocol fasiuni compromițitoare pentru jupânii cambiași.

Vicleania biroului. Într'o comună românească s'a întâmplat nu de mult, că reprezentanța comunală a hotărît să vîndă pădurile comunei. La vînzare comuna a căpătat pe ele 36.000 de cor. Sfatul satului însă, până a cumpăra altă moșie cu banii, nu a depus banii la vr'o casă de păstrare, unde să fie siguri, ci a hotărît să-i lase în grija primăriei. Aflând despre aceasta protopretorul, a citat la sine pe biroul satului și i-a făcut aspre înfruntări, că atîta sumedenie de bani țin în sat, de unde ușor poate să-i fure cineva. Judele comunal, un țeran român, dar' viclean ca o vulpe, răspunde:

— Să am iertare, Măria Ta, nu-i fură nimenea, pentru-că am pus doi oameni să-i păzească; unul în lăuntru lângă lada satului, ear' altul afară la stradă

— Doi inși! Mare ispravă! — replică mănios protopretorul. — Doar' cu doi inși ușor pot isprăvi hoții când își vor pune de gând să fure banii!

Țăranul se apropie de protopretor și privind în jur se vadă nu cumva îl aud și alții, îi șoptește taina lui mare: — Numai cât, să am iertare Măria Ta, banii totuși nu-i poate fura nime, *pentru-că nu-s în ladă*. Pe păzitorii ăia doi i-am pus numai, ca să creadă lumea, că acolo în ladă se află banii și să nu-i caute în alte părți.

Oameni harnici. Comuna *Gledin* este așezată la poalele muntelui Poiana-Tomii, și e locuită curat numai de Români cu excepțiunea a 3 familii jidovești. Până acum vre-o doi ani edificiul școlii de acolo era într-o stare de tot slabă, dărăpănată, acum însă dacă vei trece prin mijlocul comunei, vei da de o zidire pompoasă cu un turnișor, pe a cărei front stă scris: *Școala poporală gr.-cat.* Laudă poporul din această comună, laudă senatului școlastic și conducătorilor poporului: dlui preot *Oct. Harșan* și dlui învățător *Romul Cincea*.

După-ce acest popor brav din *Gledin* a văzut cu ajutorul lui D-zeu zidirea școlii gata, în vara a. c. au pus fundament la o altă clădire pompoasă, la casa parochială, pe care o zidesc mai numai din lemn de stejar.

Ar fi de dorit, că numai unde se poate să se urmeze pilda acestui popor din *Gledin*, iubitor de cultură. *Un iubitor al poporului harnic.*

Fapte creștinești. 1. *Econoama Maria Ciorogariu*, soția lui *Mitru Ciorogariu* de sub numărul c. 50, din *Nevrincea*, a dăruit pentru acoperirea sf. mese (Prestol) un mășaiu frumos colorat țesut de dînsa, în preț de 12 cor. 2. *Doamna Elena Galiciu*, soția dlui *George Galiciu*, silvanist reg. ung., de sub numărul c. 71, din *Nevrincea*, 2 mășarițe frumoase colorate țesute de dînsa, în preț de 14 coroane, pentru acoperirea dulapului din biserică și pentru masa pe care se ceteste sf. evanghelie. 3. *Econoama Elena Frauțescu*, soția lui *George Frauțescu*, de sub numărul c. 14, din *Nevrincea*, a donat 1 mășaiu frumos colorat țesut de dînsa, în preț de 8 coroane, pentru acoperirea mesei, unde se păstrează și se pregătesc sf. daruri. Pentru toate aceste daruri frumoase creștinești făcute sf. noastre biserici gr.-cat., în numele întregului popor pe această cale le exprim profunda mulțumită, rugând pe bunul Dumnezeu să le dea sănătate, viață lungă și fericită. *Nevrincea*, la 10 Iulie 1900 st. n. *Petru Pinteș*, paroch gr.-cat.

Esamenul din Mocod. Primim următoarea declarație: Subscrișii în urma raportului publicat în *»Foaia Poporului«* numărul 24 — despre esamenul dela școala noastră din *Mocod*, prin un anonim care numai din rețutate și invidie a putut să colporteze o atare știre falsă și neîntemeiată; fiindcă subscrișii ca în toți anii asemenea și în acest an am luat parte la esamenul dlui învățător primar *Romul Densușean*, care fungează în comuna noastră acum de 14 ani, — și în care durată de timp totdeauna prin purtarea morală esemplară și-a câștigat iubirea poporului și a noastră, asemenea și cu pruncii școlari întotdeauna a dovedit un progres ca și în acest an, de care atât noi, cât și superioritatea școlară am fost foarte îndestuliți, — ceea-ce prin aceasta cu toată conștiința sufletească o adevărim: *Mocod*, la 12 Iulie 1900. *Ioan Hontila*, președinte al senatului școlar, ca present la esamenul din chestiune; *Ioan Protasa*, primar comunal, membru în senatul școlar și fost de față la esamen.

In comuna Billéd (Banat) bănuție între vite dalacul (anthrax). Autoritățile au dispus carantină asupra comunei.

Mușcat de căne turbat. În *Kajántó* săptămâna trecută un căne turbat a mușcat un băiețel de 5 ani, care în loc de medic a fost dat în lecuire babelor din sat. Resultatul leacurilor »sigure« băbești e, că asupra băiatului a erupt turbarea. Numai atunci s'au socotit părinții să facă arătare la pretură, care apoi a trimis pe nenorocitul băiețel în institutul antirabic din *Budapesta*. Vindecarea îi e însă foarte problematică și aceasta e a se mulțumi prostiei aceluia, cari tot mai cred încă în leacurile băbești contra turbului.

Dare de seamă și mulțumită publică. La petrecerea cu concert și teatru aranjată în *Șomeuta-m.*, la 1 l. c. a încurs cu totul 222 coroane, ear' speșele au fost 182 coroane și așa venitul curat de 40 coroane s'a dat »Corului țărănesc de plugari români din *Aciua*«, care a cântat la concert și a jucat piesa teatrală »Săpătorul de bani« cu un rezultat foarte mulțumitor.

Din clerul nostru abia au participat 2 protopopi, 3 preoți și 2 teologi. Mai bine a fost reprezentată învățătoria și tinerimea din popor, căci bogătoii din poporul șomeutan, unii n'au venit de loc, ear' alții mai îndârjiți n'au luat bilete.

Au suprasolvit: *Victor Nilvan* 4 coroane; *Frankovits Mór* 2 coroane; *Barna Benő* 2 cor.; *Augustin Dragoș* 2 coroane; *Vamfalvi János* 1 coroană; *Emil Butean* 2 coroane; *Petru Tofan* din *Năsăud* 2 coroane; *Dr. Victor Marc* 2 cor.; *Veszprémi Sándor* 2 coroane; *George Szabó*, primar în *Vismort* 1 cor.; *Ioan Serbu*, prot. 7 coroane; *Nicolae Nilvan*, avocat 7 cor.; *Isidor Hangea* 1 cor.; *Ioan Coza* 60 bani; *Vas. Butean* 40 bani și *Vasiliu Butean*, of. jud. 3 cor.

Mulțumită tuturor cari spriginesc întreprinderile culturale și sociale, mai ales cele-ce se fac în direcțiune și cu scopul de a se lumina poporul. *Raportorul.*

Post de învățător. S'a deschis concurs pentru ocuparea pestului învățătoresc dela școala gr.-or. rom. din *Pustiniș* (*Oregfalu*).

Alesul poate fi asigurat că va primi regulat salariul mai jos înșirat.

Emolumentele anuale: a) în bani gata 500 cor.; b) conferențe 20 cor.; c) 50 chible de grâu; d) dela înmormentări unde va fi poftit 1 cor.; e) cortel liber cu grădină mare pentru legume. (*T. Voicău*).

Încă o școală perdută. Din ce merge, în loc să se înmulțească școlile românești, ele în unele locuri dispar cu totul, deși pe ușor s'ar pute susține. Dispărând, înceată pe veac de a mai exista alta și avem numai a șterge din revașul nostru acea școală, însemnându-o cu negru semn, că ne doare inima când o ștergem, și o jelim. Școlile noastre românești devin pierdute întâiu din lipsa susținerii, a doua din lipsa conducătorilor ei, adevărat din lipsa tragerii de inimă a lor față de ea, și a treia din voea celor-ce o susțin. E vorba despre școala gr.-cat. din *Suciag*, protopopiatul *Clujului*, unde avem a însemna ca preot pe *Vasiliu Micușan* și ca inv. pe *Basiliu Poruț*. Școala acestei comune e zidită abia de 3—4 ani și eată azi e perdută. Învățătorul ei se plătia cu 100 fl. dela *Blaj*, 50 fl. din fondul tractului protopopesc și 150 din repartiune eiectată pe popor. Deci era lucru ușor a susține învățătorul din partea com. biser. Dar' ce s'a întâmplat? Cei 150 fl. ca salariu învățătoresc din repartiune nu se prea puteau scoate. Învățătorul trebuia plătit și bani ca-n palmă. *Cassarul* acelei școlii a întrebat pe preotul, să-i zălogească pe oameni sau nu? Preotul a răspuns, că da, pentru-că termenul a trecut și a trecut și anul șco-

lastic, ear' inv. are să-și capete plata. S'a purces deci precum a fost porunca.

Oamenii zălogiți au alergat pe la notar zicând, că altul nu are nici copil, ai altuia nu au umblat la școală, alții că ai lor copii umblă la școala de stat din sat etc. Notarul li-a dat dreptul oamenilor, zicând, că în urma cutărei legi ei au drept, fiindcă nu le umblă copiii la școală. *Cassarul* fu pedepsit cu 10 coroane, dar' tot nu s'a dat. Atunci unii dintre oameni au alergat la *solgăbiru*, care a dat apoi ordin *cassarului*, ca zălogele el însuși să le ducă acasă la proprietar, că la din contră e pedepsit cu 10 coroane. Preotul într'aceea a umblat încoace și-ncolo să scape pe oameni, dar' înzădar. Făcând întrebare mai departe, tot așa au nimerit o, că adevărat dacă oamenii, respective proprietarii școlii nu se învoesc să o susțină, școala e perdută. Învățătorul are să se ducă în altă comună. Așadar' e greu a pășuna o turmă de oi între lupi; aperi turma până poți, dar' totodată are să pieie. Școala de stat din *Suciag* îi ademeneste pe bieții Români, că acolo copiii lor învață gratuit și la ce să plătească la inv., când și așa pot învăța. Școala deci e perdută. Catechetul acelei școlii de stat s'a esprimat, că unii băieți, deși Români, nu știu o iotă românește, ba nu știu nici să-și facă cruce.

(»Chimu«).

Potop în Boereni. Din satul *Boereni* (lângă *Lăpușul-ung.*) se scrie, că acolo în ziua de Sf. Apostoli *Petru* și *Pavel* a fost o zi de grea năpastă. Un potop grozav de ploaie și ghiață a năpădit pe comună și hotar nimicind roada câmpului, și ducând case și alte întocmiri. Potopul a înecat câteva vite și oameni. Starea bieților oameni e des-nădejduită.

Trei morți pentru un urs. În comuna *Kürt* săptămâna trecută feciorul văduvei lui *Csomai Balint*, împreună cu sora-sa, venia dela câmp cu un car de fân. Când se între în sat s'au întâlnit cu un ursariu, care avea un urs și câteva mămuțe. Căii dela carul cu fân s'au spăriat de urs și au luat-o la fugă. Feciorașul a căzut între cai și a fost strivit de copitele aceluia. În sat voind oamenii să-și prindă, căii au sărit în lături și au răsturnat carul, care căzând în șanț a astrucat sub mormanul de fân pe sora nenorocitului fecioraș, și fiind în car și o coasă, aceea s'a înfipt în pieptul fetei și a ucis-o. Aflând despre nenorocirea fiilor ei, văduva a căpătat apoplexie de inimă și a murit și ea. Au fost înmormențați toți trei deodată.

Petrecere poporală în Abrud. Comitetele parochiale dela biserică din *Abrud-oraș* și *Abrud-sat* aranjează în fiecare an câte o petrecere poporală, al cărei venit se dă apoi în părți deopotrivă bisericilor din parochiile numite. Petrecerea din est-an s'a ținut *Duminea* trecută (15 Iulie st. n.) în »Prater«. După liturgie poporul între sunetele marșului »Deșteaptă-te Române« a plecat la »Prater«, unde s'a încins o frumoasă și veselă petrecere, dând și un venit destul de frumuseț. Petrecerea a fost cercetată mai ales de oamenii din popor; dintre inteligență au fost numai domnii: notarul public *Mihail Cirlea*, avocatul *Dr. Laurențiu Pop*, contabilul de bancă *Lazar Silviu* și juristul *Ioan Moga*. Cu multă părere de rău s'a luat la cunoștință lipsa inteligenței; mai ales, că din venitul petrecerii jumătate era hotărât a se da de astă-dată pentru acoperirea cheltuelilor cu adunarea de *Duminea* și *Luni*, ce o va ține în *Abrud* »Societatea pentru fond de teatru român«.

Foamea în India. Conform rapoartelor intrate la guvernul central în zilele din urmă, în India sînt peritori de foame aproape șapte milioane de oameni. Recolta din ăst-an încă nu promite mult.

Concurs școlar. Cu termin de 30 zile s'a scris concurs la postul de învățator pentru cl. III de fete dela școala gr-or din Rășinari (ppresb. Sibiiului). Emolumente 700 coroane salar și 64 cor. rețut de cuartir.

Mulțămită publică. În scopul zidirii școalei confesionale gr-or. rom. din comuna *Ostrov*, protopopiatul Lipovei, comit. Caraș-Severin, ilustra familie Mocsonyi din dragoste cătră școală și națiunea sa a donat o sumă de 300 coroane. Permite-ne deci ilustra fam. Mocsonyi, a ne exprima și pe această cale sincera noastră mulțumită, stimă și recunoștință pentru acest dar depus pe altarul culturii noastre naționale. De ce-ru, ca această jertfă să fie jertfa lui *Avel*, ear' esemplul seu fie imitat de toți aceia cărora le zace la inimă binele națiunii. — *Ostrov*, la 25 Iunie (8 Iulie) 1900. *Iulian Popescu*, preot.

Peste durerile de cap trec oamenii cu voie bună și umor. Mult timp însă aceasta nu poate dura, îndeosebi când e vorba de dureri reumatice, gicht și boale de nervi. Ni-se atrage deci atențiunea asupra unui mijloc și asupra acestor dureri, care ni-se pare vrednic a fi recomandat. Acesta e fluidul preparat de farmacistul și furnisorul de curte *Ioan Francisc Kwizda* în *Korneuburg* lângă *Viena*, și e dovedit ca bun mijloc dietetic și contra scrinfiturilor, înțepinirea vinelor și musculaturii, frânturilor, sgărciturilor, apoi la întărirea prealabilă și după strapate mari, marșuri lungi, etc. Numeroase atestaturi despre efectul preparat stau la dispoziția interesaiilor. **Detaiuri pe pagina a patra.**

Avis. Hala de vînzare a Asociațiunii cercuale de agricultură din Sibiiu a luat esclusiva reprezentare a fabricii de mărfuri de cânepă a lui *Mateiu Bellán* din *Bács-Oséb* pentru întreaga *Transilvania*.

Prin aceasta Reuniunea de agricultură de mai sus este în poziție a procura cu vagonul legăturile de snopi patentate, pe cari le face fabrica de cânepă curată din *Bácska*, așa ca să le poată oferi economilor din *Transilvania*

mai ieftin decât dacă acestia ar comanda direct dela fabrică, o cantitate mai mică decât 400.000 bucăți.

Recomandăm economilor nostri o probă cu aceste escelente legături de snopi patentate și-i avisăm în privința prețurilor la inseratul de pe pagina ultimă.

R Î S.

Țiganul la coasă.

Un Țigan după-ce vîzû că se duseră toți lucrătorii din sat la coasă, se hotărî să se ducă și el măcar că nu-i știa toate trebuințele coasei.

După-ce ajunse la fînaț, începû a cosi și tot cosi pînă 'i-se tocî coasa topor.

Un Român, care trecînd pe lângă el și vîzînd că nu poate cosi, îl întrebă:

Rom. Ce-'i cu tine

Măi Martine

De nu-ți merge coasa bine?

Țig: Nu știu ce-'i, Române dragă

Că tot merse ziua 'ntreagă,

Dar' acuma cătră seară

Mă umplu de oboseală,

Nu taie nimic de fel

Pare-că a fi de lemn.

Rom. Poate-că s'o fi-ngroșat,

Trebe cu ciocanu dat.

Ia ciocanu și o bate

Și-apoi vei vedè, fîrtate,

Cum vei face cu ia spor

Nu vei da ca c'un topor.

Țig: Ce: și cum? Mă-nveți s'o bat?

C'atuncia mai rău îmi fac,

Că de-o bat fuge, mă lasă,

Știi cum fug pruncii din casă

Cînd îi bați.

Com. de *T. Voicău*, *Pustiniș*.

POSTA REDACȚIUNII.

St. L. în V. Nrul 2 și 3 al foii nu se mai află. Vina e a d-tale, că ai abonat foaia prea tîrziu. Poesiile se vor publica.

I. P. inv. în C. Pe credit nu putem da foaia. Două coroane poți să faci d-ta.

Fl. R. în Alba-Iulia. Mulțumite; urmează în nrul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: *Andrieu Baltes*.

Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: *Isid. Marschall*.

Se de adă vînzare la
„Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiiu

Cartea Stuparilor săteni

de

Romul Simu, învățator.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reazionel rem. de agricultură din comitatul Sibillanăi

Prețul 70 bani plus portal postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folozitoare a umplut un gol adînc simțit la literatura stupăritului. Broșura este scrisă pe un fruntaș învățator, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școalele noastre de tot social.

Se vinde la

„Tipografia”,
societate pe acțiuni în Sibiiu.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiiu.

Studii Literare

de

Teodor Raica,

profesor de liceu.

Cuprinzînd:

O gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de”

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 1 cor. 50 bani.

Se poate procura dela

„Tipografie”,

societate pe acțiuni în Sibiiu.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi ian voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoească a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panțerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătitre în rata.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină *Atycelen*.

Gustav Moess,

[8] 38—

fabrică de casse în Sibiiu,

strada *Poplăcil-mare* Nr. 8.

Un ucenic (inaș)

se primește la
Petru Bunea, faur
Világos (Siria).
 [89] 1-1

P. T. agricultorilor

li-se recomandă

mașini de îmblătit (treerat)

de mână și de cai — stabile și mobile. Ciururi (treere, vânturătoare) fabricate proprii, construite practic pe temeiul experiențelor de mai mulți ani.

== **Lucru solid.** ==

Prețuri ieftine și condiții de platire
 [40] 1-3 foarte favorabile.

Andrieu Rieger.

Prima fabrică ardeleană de mașini agricole și turnătorie de fer, în Sibiu.

Legătoare de snopi patentă

foarte acomodată, din oânepă curată de Baoska, dela fabrica lui Mateiu Bellán în Băos-Cséb, 1000 bucăți 150 cm. lungi fl. 7.80, ear' 1000 bucăți 130 cm. de lungi fl. 7.20, loco stația din Sibiu; sau în pachete cu posta câte 200 bucăți 150 cm. lungi fl. 2.10, ear' 130 cm. lungi fl. 1.90 și vitriol (peatră vânăță) calitatea I. în butoaie originale și în ulcioare, ajustate scutite de porto, de vânzare la unica reprezentanță pentru Ardeal:

[29] 5-5

Hala de vânzare a administrației cercuale
 a Asociației de agricultură transilv. săsească în Sibiu.

8 medalii de aur.
19 medalii de argint.

Fluidul lui
 Marca șerpe.

Dovedit de mult timp ca mijloc bun cosmetic (frecare) pentru întărirea vinelor și mușchilor corpului, omenesc.

Prețul:
 $\frac{1}{2}$ flacon cor. 2.—

Veritabil numai cu marca de mai sus se capătă în toate farmaciile și drogueriile.
 [32] 2-15

8 medalii de aur.
19 medalii de argint.

Kwizda.
 Fluidul turiștilor.

Folosit cu succes la întărirea și recăștigarea forțelor după ture mari din partea turiștilor, bicicliștilor și călăreților.

Prețul:
 $\frac{1}{2}$ flacon cor. 1.20.

Deposit principal:
Farmacia cereuală, Korneuburg lângă Viena.

Marca de text, eticheta și embalagiul scutite prin lege.

JULIUS ERÖS

firmă înprotocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroloj de buzunar remontoir-nichel	dela 5.— până 12 C.
Oroloj de buzunar remontoir-argint	9.— > 20 >
Oroloj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur	18.— > 30 >
Oroloaj pentru dame din aur, veritabil de Genf	24.— > 70 >
Oroloaje pentru domni din aur, veritabil de Genf	40.— > 160 >
Deșteptător de nichel, marcă fină	4.— > 6 >
Oroloaje cu pendul franc., cu resare, în cutii frumoase	10.— > 30 >
Oroloaje cu pendul vieneze cu ponduri	28.— > 70 >
Oroloaje de părete, diferite modele	4.— > 30 >
Lanțuri de gât pentru dame, de aur	12.— > 40 >
Lanțuri de oroloaje pentru dame, de aur	18.— > 60 >

Lanțuri de oroloaje pentru d-ni, de aur	dela 40.— până 140 C.
Inele de aur de tot felul	4.— > 48 >
Inele de aur cu diamant veritabil	12.— > 52 >
Inele de aur cu briliant veritabil	24.— > 300 >
Inele de aur cu briliant imitat,	7.— > 12 >
Cercei de aur de tot felul	4.— > 12 >
Cercei de aur cu diamant veritabil	13.— > 80 >
Cercei de aur cu briliant veritabil	46.— > 500 >
Cercei de aur cu briliant imitat	7.— > 12 >
Brățare de aur de tot felul	20.— > 40 >
Broșe de aur de tot felul	12.— > 40 >
Lanțuri de oroloj și de gât din argint	2.— > 8 >
Cercei și inele de argint	1.60 > 4 >
Brățare și broșe de argint	1.60 > 10 >

Juvaere de tot felul dela 15 cr. (preț de facon) până la 15 fl, precum și amulete, ju-ju-uri, lanțuri, brățare, medalii broșe, ace de cravată, tabaohiere și țiltoare de țigarete, tacâmuri, ohibritelnițe, sugarete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e examinat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea esact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloajelor mele. Toate comanda le efectuoso imdelat, pe lângă rambursă sau trimitere antiolpativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se esecută bine și conștientios.

Rugându-mă pentru număroase binevoitoare comande, semnez cu deosebită stimă

JULIUS ERÖS,

Strada Cisnădiei 3. Sibiu. Strada Cisnădiei 3.

(Edificiul „Transilvania“).

[44] 34-52